

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/13/2024
Identifikačné číslo spisu:	1423202545
Dátum vydania rozhodnutia:	23.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedlačková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1423202545.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu: UBC 2020, k.s., so sídlom Tomaškovičova 2742/17, Trnava, IČO: 53 151 135, správca úpadcu Silverside, a.s. v konkurze, so sídlom Plynárenská 7/B, Bratislava, IČO: 50 052 560, proti žalovanému: E.T., narodený XX. I. XXXX, bytom F. o zaplatenie 4 668,60 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 79Cb/8/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV,

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV dňa 10. októbra 2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III v súlade s § 40 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ako kauzálnu príslušnému súdu podľa § 22 CSP. Postúpenie sporu odôvodnil tým, že z obsahu žaloby vyplýva, že ide o spor vyvolaný a súvisiaci s konkurzom, keďže žalobca je správca konkurznej podstaty a uplatňuje si pohľadávku, ktorá má patriť do konkurznej podstaty.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil podľa § 43 ods. 2 CSP Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o príslušnosti. Podľa názoru Mestského súdu Bratislava III žaloba nepredstavuje obchodnoprávny spor na prejednanie, ktorého by bol kauzálnu príslušný. Dôvodil, že žalobca sa žalobou domáha voči žalovanému občianskoprávneho nároku, ide o spotrebiteľský spor, preto je na prejednanie sporu vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV. Zároveň vytýkal, že Mestský súd Bratislava IV nemal postupovať už raz jemu postúpenú vec Okresného

súdu Prešov, ale mal vec predložiť s nesúhlasom na rozhodnutie o príslušnosti a to najmä s poukazom na skutočnosť, že Okresný súd Prešov spor postúpil dňa 19. júna 2023 podľa neplatného a neúčinného ustanovenia § 20 písm. d) CSP.

3. Mestský súd Bratislava III predložil vec Krajskému súdu v Bratislave ako spoločne nadriadenému súdu, ktorý dňa 5. marca 2024 vrátil spis bez vydania rozhodnutia

Mestskému súdu Bratislava III, pretože podľa jeho názoru neboli v danej veci splnené zákonné podmienky na predloženie veci Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o príslušnosti. Krajský súd v Bratislave dospel k záveru, že nie je oprávnený rozhodnúť o kauzálnej príslušnosti v sporovej veci, pretože nie je nadriadeným súdom Okresnému súdu Prešov.

4. Mestský súd Bratislava III následne predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Mestskému súdu Bratislava IV na rozhodnutie o príslušnosti

(§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

10. Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

11. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa § 20 písm. d) CSP (znenie účinné do 31. mája 2023), namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, na ktorom prebieha konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie, konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii alebo konanie o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii, ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou týchto konaní, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

13. Podľa § 196a ods. 6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene

a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“) (znenie účinné od 1. júna 2023) súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

14. Ako prvú otázku, ktorú bolo potrebné vyriešiť v tomto spore o nesúhlase s postúpením je to, či spor možno považovať za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania alebo o spor súvisiaci s konkurzom. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019). Z obsahu žaloby je zrejmé, že sa ňou žalobca voči žalovanému domáha zaplatenia istiny vo výške 4 668,60 eura, istiny vo výške 192,75 eura, zmluvných úrokov vo výške 18,07 ročne, t. j. celkovo vo výške 2 189,25 eura, zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. zo sumy 838,85 eura od 1. októbra 2022 do dňa podania žaloby a zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 4. apríla 2018 medzi Silverside, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako spotrebiteľom, na základe ktorej poskytol veriteľ spotrebiteľovi spotrebiteľský úver vo výške 5 000 eur so zmluvným úrokom vo výške 18,07 % p.a., keďže sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 29. septembra 2022 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 22. septembra 2022 sp. zn. 31K/25/2022, ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Silverside, a.s. v konkurze. Z uvedeného vyplýva, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá medzi úpadcom a žalovaným v čase, keď na spoločnosť úpadcu ešte nebol vyhlásený konkurz. Za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania sa štandardne považuje napríklad spor o určenie neúčinnosti právneho úkonu úpadcu voči veriteľom, o určenie pohľadávky za pohľadávku proti podstate, ako aj všetky konania, ktoré sa dotýkajú konkurznej podstaty alebo s ňou súvisia. Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii vymedzuje, že pohľadávky proti podstate sú všetky pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu v súvislosti so správou a speňažovaním majetku podliehajúceho konkurzu.

15. V zmysle doterajšej judikatúry, ak žaloba predstavuje autonómnu žalobu, ktorá nie je založená na konkurznom práve a nevyžaduje si ani začatie takého typu konania, samotná skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je stranou konania, nepostačuje na to, aby toto konanie mohlo byť kvalifikované ako konanie vyplývajúce priamo z konkurzu alebo ako konanie s ním súvisiace. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o spor, ktorý je vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania, ani nejde o konanie týkajúce sa konkurznej podstaty, na prejednanie a rozhodnutie nie je kauzálne príslušný súd, na ktorom prebieha konkurzné konanie tak, ako to od 1. júna 2023 upravuje ustanovenie § 196a ods. 6 ZoKR (predtým § 20 písm. d) CSP), a preto je nesúhlas Mestského súdu Bratislava III dôvodný.

16. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je ďalej potrebné vyriešiť otázku, či predmetom tohto konania je občianskoprávny spor alebo obchodnoprávny spor. Najvyšší súd uvádza, že zo žaloby nepochybne vyplýva, že žalobca uplatňuje občianskoprávny nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že veriteľ a dlžník v zmluve o spotrebiteľskom úvere ustanovili, že v prípade omeškania dlžníka vzniká veriteľovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného možno mať za to, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľskou zmluvou, ktorá sa riadi ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý predstavuje osobitnú právnu úpravu. Na základe uvedeného je zrejmé, že v posudzovanom konaní ide o vzťah občianskoprávneho charakteru.

17. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že v posudzovanom konaní sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale občianskoprávny spor, a preto najvyšší súd dospel k záveru,

že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.
Na konanie a rozhodnutie je podľa § 12 ods. 2 CSP príslušný Mestský súd Bratislava IV.

18. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.